

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA (Sociology) (IVth Sem.) Examination
Thursday, 26th April, 2012
3 to 6 pm
PA04ESOC03 - Environment and Society

Note : Attempt all Questions.

Total Marks : 70

Q.1 Fill in the blanks with proper alternative. (10)

1. _____ are the basic elements of environment.
(4, 5, 6)
2. _____ was the person, who discussed first the Green House effect.
(Dunlep, Ramchandra Guha, J. Forear)
3. Megha Patkar pioneered _____ movement.
(Beti Bachavo, Narmada Bachavo, Paryavaran Bachavo)
4. Chipko movement was done to save _____.
(River, People, Forest)
5. _____ relations are changed due to Urbanization.
(Legal, Social, Religious)
6. The growing population increases _____.
(Peace, Safety, Pollution)
7. Noise pollution is harmful to _____.
(Agriculture, Forest, Human Health)
8. _____ is the natural reason for the environmental pollution.
(Smoke of factories, Volcano, Pesticides)
9. The Air Act was implemented in year _____.
(1981, 1982, 1983)
10. _____ is the President of the committee formed for environmental Public-Appeal at the District level.
(President of the District Panchayat, D.D.O., Collector)

Q.2 Explain in detail preservation of environment. (15)

OR

Q.2 Define industrialization. Explain its multiple effects on society.

Q.3 Define development and explain its multiple effects on environment. (15)

OR

Q.3 Explain migration and environment in detail.

Q.4 Define Urbanization. Explain its multiple effects on environment. (15)

OR

Q.4 Discuss various environmental laws.

Q.5 Discuss various effects of human population on environment. (15)

OR

Q.5 Write short note.

1. Narmada movement
2. Chipko movement

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ : ૭૦

(૧૦)

પ્ર.૧ યોગ્ય વિકલ્પ વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧) પર્યાવરણના મુખ્ય તત્વો ..... છે.

(૪, ૫, ૬)

(૨) ગ્રીન હાઉસ ઇફેક્ટની સૌ પ્રથમ ચર્ચા કરનાર ..... હતા.

(ડનલેપ, રામચન્દ્ર ગુહા, જે. ફોરીઅર)

(૩) મેઘા પાટકરે ..... આંદોલન કર્યું હતું.

(બેટી બચાવો, નર્મદા બચાવો, પર્યાવરણ બચાવો)

(૪) ચીપકો આંદોલન ..... બચાવવા માટે થયું હતું.

(નદી, જન, વન)

(૫) શહેરીકરણને કારણે ..... સંબંધોમાં પરિવર્તન આવ્યું છે.

(કાનૂની, સામાજિક, ધાર્મિક)

(૬) વધતી જનસંખ્યા ..... માં વૃદ્ધિ કરે છે.

(શાન્તિ, સલામતી, પ્રદૂષણ)

(૭) અવાજનું પ્રદૂષણ ..... ને હાની કરે છે.

(ખેતી, વન, માનવઆરોગ્ય)

(૮) ..... પર્યાવરણ પ્રદૂષણ માટેનું પ્રાકૃતિક કારણ છે.

(કારખાનાનો ધુમાડો, જવાળામુખી, જંતુનાશક દવાઓ)

(૯) The Air Act ..... વર્ષમાં અમલમાં આવ્યો.

(૧૯૮૧, ૧૯૮૨, ૧૯૮૩)

(૧૦) પર્યાવરણીય લોકસુનાવણી માટેની સમિતિની રચના દરેક જિલ્લામાં ..... ના અધ્યક્ષપદે કરવામાં આવે છે.

(જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ, જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, કલેક્ટર)

પ્ર.૨ પર્યાવરણ સંરક્ષણ અંગે વિગતે સમજૂતી આપો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ ઔદ્યોગિકરણની વ્યાખ્યા આપો. ઔદ્યોગિકરણની સમાજ પર થતી વિવિધ અસરો સમજાવો.

પ્ર.૩ વિકાસની વ્યાખ્યા આપો. વિકાસની પર્યાવરણ પર થતી વિવિધ અસરો સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ સ્થળાંતર અને પર્યાવરણ અંગે વિગતે સમજૂતી આપો.

પ્ર.૪ શહેરીકરણની વ્યાખ્યા આપો. શહેરીકરણની પર્યાવરણ પર થતી વિવિધ અસરો સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ વિવિધ પર્યાવરણીય કાયદાઓ અંગે ચર્ચા કરો.

પ્ર.૫ માનવ વસ્તીની પર્યાવરણ પર થતી વિવિધ અસરોની ચર્ચા કરો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) નર્મદા આંદોલન

(૨) ચીપકો આંદોલન

#####